

15. LEO FESTIWAL

Andrzej Kosendiak
dyrektor generalny

Christian Danowicz
dyrektor artystyczny

**W dobrym
miejscu,
w dobrym
momencie**

19.05.2024

niedziela, 18.00
NFM, Sala Główna

Christian Danowicz – skrzypce, prowadzenie
Marcelo Nisinman – bandoneon
Marcin Masecki – śpiew, fortepian
Mariusz Bonaszewski – narrator
NFM Orkiestra Leopoldinum

Program:

Wybrane teksty z powieści *Bieguni* Olgi Tokarczuk

Fryderyk Chopin (1810–1849)

Berceuse Des-dur op. 57 [4'30"']

Hugo Wolf (1860–1903)

Italienische Serenade [8']

Marcelo Nisinman (ur. 1970)

Hombre Tango [4']

Mieczysław Wajenberg (1919–1996)

Rapsodia na tematy mołdawskie op. 47 nr 3 [14']

Jerzy Petersburski (1895–1979)

To ostatnia niedziela [6']

Agustín Lara (1897–1970)

Solamente una vez [5'] (oprac. M. Masecki)

Astor Piazzolla (1921–1992)

Cuatro estaciones porteñas

I. *Verano Porteño* [5'30"'] (oprac. M. Nisinman)

Benjamin Britten (1913–1976)

Prelude and Fugue op. 29 [10']

Marcelo Nisinman (ur. 1970)

Argentinos en Europa [3']

Astor Piazzolla (1921–1992)

Oblivion [5'30"'] (oprac. M. Nisinman)

Wojciech Kilar (1932–2013)

Orawa [9']

„Wielu ludzi wierzy, że istnieje na układzie współrzędnych świata punkt doskonały, gdzie czas i miejsce dochodzą do porozumienia” – pisze na stronach *Biegunów* Olga Tokarczuk. Artyści występujący podczas finałowego koncertu 15. edycji Leo Festiwalu poszukiwać będą możliwości takiego wyjątkowego spotkania czasu i przestrzeni nie na gruncie zwyczajnego, codziennego doświadczenia, ale w wymykającym się mu świecie muzyki. Do NFM Orkiestry Leopoldinum dołączą wyjątkowi goście – Marcin Masecki i Marcelo Nisinman, a wystłuchamy dzieł kompozytorów, którzy, tak jak bohaterowie książki noblistki, prowadzili życie koczowniców i nomadów.

Współczesne formy globalizacji, z powodu których oraz dzięki którym i my dzisiaj podróżujemy, zaczęły rozwijać się w XIX wieku. Festiwalowy koncert otworzą zatem właśnie dzieła dziewiętnastowieczne. W atmosferę wieczoru wprowadzi nas kołysanka autorstwa Fryderyka Chopina – pół Polaka, pół Francuza, przedstawiciela Wielkiej Emigracji, talentem – jak pisał Norwid – „świata obywatela”. Ukształtowana na zasadzie wariacji jego *Berceuse Des-dur* to pochodzący z późnego okresu twórczości muzyczny brylant, dowód niewyczerpanej kompozytorskiej inwencji. Utwór powstał latem 1843 roku w położonym w centralnej Francji Nohant, gdzie znajdowała się posiadłość Georges Sand – pisarki i kochanki artysty. Hugo Wolf dorastał w wielokulturowym środowisku Dolnej Styrii, i jak Chopin, już w obrębie własnej rodziny mógł stykać się z różnorodnymi narodowymi żywiołami – niemieckim, słowiańskim i włoskim jednocześnie. Źródłem inspiracji dla jego *Serenady* była najprawdopodobniej nowela *Z życia nicponia* związanego ze Śląskiem romantycznego poety Josepha von Eichendorffa, w której podczas balu na zamku muzycy grali właśnie serenadę.

W obu częściach koncertu nie zabraknie też muzyki artystów związanych z Ameryką Łacińską, u swych podstaw kulturowo niejednorodną. Krajem z tej części świata, na który zwrócimy szczególną uwagę, będzie Argentyna. Pochodzą z niej Christian Danowicz, dyrektor artystyczny Leo Festiwalu i mieszkający obecnie w Szwajcarii Marcelo Nisinman – kompozytor oraz bandoneonista. Twórczość tego artysty wpisuje się w stworzony przez Astora Piazzollę nurt tango nuevo, odważnie czerpiący z muzyki współczesnej i z zasady nieprzeznaczony do tańca. Jednym z jego reprezentantów podczas koncertu będzie *Hombre Tango*. Kolejnemu utworowi Nisinmana, którego posłuchamy – *Argentinos en Europa* – znacznie bliżej niż do tanga jest do... środkowoeuropejskiej polki. Z muzyki ludowej czerpie również *Rapsodia na tematy mołdawskie*. Jest ona świadectwem tułaczki rodziny jej twórcy – Mieczysława

Wajnberga. Był to „kompozytor z trzech światów”, jak nazwała go Danuta Gwizdałanka. Jego rodzice byli Żydami, którzy, uciekając przed prześladowaniami z Mołdawii, osiedlili się w Warszawie. Po wybuchu wojny ich syn zdołał przedostać się do Związku Radzieckiego; oni zginęli w Holocauście. Razem ze zlagierem *To ostatnia niedziela* i biografią jego autora, Jerzego Petersburskiego, powrócą podczas koncertu wątki argentyńskie. Utwór jest bowiem tangiem – jednym z wielu skomponowanych przez popularnego muzyka w okresie międzywojennym. Mając na uwadze zamiłowanie Petersburskiego do tego latynoskiego tańca, nie dziwi aż tak bardzo, że po II wojnie światowej wyemigrował on do Ameryki Południowej i mieszkał przez jakiś czas właśnie w Argentynie.

Na tym samym kontynencie – w Kolumbii – mieszkał też Marcin Masecki. Dobitnie przypomina o tym jego najnowsza płyta zatytułowana *Boleros y mas*. Odnajdziemy na niej m.in. interpretację meksykańskiego standardu *Solamente una vez*, który artysta zaprezentuje też w NFM. Potem znowu zabrmi tango nuevo – tym razem jednak w postaci utworów samego Astora Piazzolli. Usłyszemy najpierw frenetyczne *Verano Porteño* – jedną z części suity *Las cuatro estaciones porteñas*, znanej także pod tytułem „Cztery pory roku w Buenos Aires”, a melancholijne oblicze tego kompozytora ukaże utwór *Oblivion*. Podobnie jak Petersburskiego i Wajnberga II wojna światowa zmusiła do emigracji również Wojciecha Kilara. Po przymusowym wysiedleniu ze Lwowa ostatecznie osiadł on na Śląsku – w Katowicach. Tworząc swoją *Orawę* zainspirował się kulturą regionu, który w przeważającej części leży na Słowacji. NFM Orkiestra Leopoldinum zaprezentuje także *Prelude and Fugue* op. 29 Benjamina Brittena – kompozytora często utożsamianego z typowo angielskim stylem muzycznym. W latach pięćdziesiątych uległ on jednak fascynacji muzyką kultur azjatyckich i dzięki temu dalekowschodniemu wątkowi w programie koncertu, jak w *Biegunach*, zmieści się już chyba cały globus, a ruch jego kuli znajdzie swoje odzwierciedlenie w tym fantastycznym utworze napisanym przez Anglika w 1943 roku.

Barnaba Matusz

NFM Orkiestra Leopoldinum:

Christian Danowicz, Karolina Podorska, Magdalena Ziarkowska-Kořacka,
Katarzyna Woźnica, Aleksandra Bugaj, Aleksandra Pilone,
Anna Pozdiejewa – I skrzypce

Tymoteusz Rapak, Agata Kasperska, Karol Kamiński, Anna Szuffat,
Dorota Pindur, Arkadiusz Pawluś – II skrzypce

Michał Micker, Marzena Malinowska, Tomasz Pstrokoński-Nawratil,
Agnieszka Źyniewicz – altówki

Marcin Misiak, Jakub Kruk, Monika Łapka, Gabriel Pieronek* – wiolonczele
Mirořlaw Mały, Paweł Jabczyński* – kontrabasy

* gościnnie

Christian Danowicz, fot. Łukasz Rajchert

Marcin Masecki, fot. Magda Hueckel

leofestiwal.pl

Organizator:

NFM – instytucja kultury współprowadzona przez:

Wrocław miasto spotkań

Ministerstwo Kultury
i Dziedzictwa Narodowego

DOLNY
ŚLĄSK

Mecenaszi NFM:

Mineral Zdrój FANUC

Mecenas
Edukacji NFM:

Partner
strategiczny NFM:

Partnerzy NFM:

Partnerzy medialni NFM:

